

GÜNÜN EN GEÇ
SAATİNDE EN
SON HAVADİS-
LERİLE ÇIKAR
HALKGAZETESİ

Sahibi ve Umum Neşriyat
Müdürü :
HASAN RASIM US
Basıldığı yer :
YAKIT MATBAASI
Ankara Caddesi VAKIT Yurdu

10

MART 1940
PAZAR

Numara : 186 Sene : 2
Tel. 23872 . Posta kutusu 214

Ribentrop-Duçe mülâkatı

Bugün Romada
yapıldı, bir saat
20 dakika sürdü

*Konuşmalarda İtalyan Ha-
riciye Nazırı ve Almanyanın
Roma elçisi de bulundu*

Berlin, 10 (Radyo) — Alman hariciye nazırı fon Ribentrop bugün öğleden evvel Romaya varmış ve istasyonda İtalyan hariciye nazırı kont Ciano, Almanyanın Roma elçisi Makenzen ve diğer sefaret erkânı tarafından karşılanmıştır. Ribentrop istasyonda toplanan büyük bir halk kütlesi tarafından alkışlanmış ve şahsına tahsis edilmiş olan La Dama köşküne gitmiştir.

Fon Ribentrop bir müddet köşkünde istirahat

ettikten sonra Venezia sarayına giderek Başvekil Sinyor Musolini tarafından kabul edilmiştir. Musolini-Ribentrop mülâkatı 1 saat 20 D. sürmüş ve bu görüşme esnasında İtalyan hariciye nazırı kont Ciano ile Almanyanın Roma elçisi fon Makenzen de hazır bulunmuştur.

Alman hariciye nazırının Roma ziyareti normal bir temastır ve Berlin - Roma mihverinin mutlak görüşmelerinden birini teşkil edecektir.

Bugün Berlinde,
Muharebede
ölen askerlerin
ruhu taziz edildi

Alman Hariciye Nazırı Ribentrop, Kont Ciano tarafından karşılandı

Hitler bir nutuk verdi

*"Düşmanlarımızın hedefi Almanyayı parçalamaktır;
fakat nasyonal sosyalizm ordusu onların
bütün emellerini mahvedecek ve galebe çalacaktır."*

Berlin 10 (Radyo saat 13) — Umumî harpte ve son aylardaki muharebede ölen askerlerin ruhunu taziz maksadıyla bugün Berlinde Askerî müzede büyük bir merasim yapılmış ve bu merasimde bulunan Hitler bir nutuk vermiştir.

Führer bu nutukunda Alman milletinin tarihteki askeri zaferlerini hatırlatmış, Alman askerinin asırlardan beri vatani müdafaa hususundaki kahramanlıklarını, Prusya ordularının muzaferiyetlerini zikrederek bugün de Alman ordusunun, vatani korumak zarureti hasıl olduğu takdirde aynı şekilde hareket edeceğini söylemiştir.

Hitler "tarihte vatani koruyan bütün bu askerler galip gelmişlerdir. Çünkü cesur ve fedakârdırlar, ölümden yılmazlar ve vatan uğrunda seve seve ölürlər," demiş ve sözlerine şöyle devam etmiştir:

"Bugün de Alman milleti aynı fedakârlık ve imanla harp ediyor. Bu harbimiz, plütokrat demokrasiye karşıdır ve bu mücadelede nasyonal sosyalizm galip gelecektir. Düşmanlarımızın hedefleri Almanyayı parçalamaktır. Fakat nasyonal sosyalizm ordusu onların bütün emellerini mahvedecek ve galebe çalacaktır."

"Bu zaferi elde etmek için ben gece gündüz çalışıyorum ve icap ederse ölümlü bile göze almış bulunuyorum. Yeter ki, bu vatan kurtulsun ve düşmanlarımızı karşı girişmiş olduğumuz bu harpte galip gelecek, zaferi ve davamızı kazanalım."

"Şunu tekrar etmek isterim ki, Almanyaya girdiği bu harpte muzafer olacaktır; bunda şüphemiz yoktur..."

Hitler nutkunu bu sözlerle bitirmiş ve bundan sonra müzenin avlusuna geçerek orada resmî selâmı ifa eden piyade, bahriye ve hava kitalarını teftiş etmiştir. Hitler bundan sonra gerek umumî harpte, gerek bu son harpte yaralanan malûl Alman askerleri ile görüşmüş ve kendilerini taltif etmiştir. Hitler askeri müzede, harpte ölenlerin namına dikilmiş olan âbideye çelenk koymuş, orada durarak, kitaların geçit resmini seyretmiştir.

Geçit resminden sonra Hitler, orada bulunan mareşal Göring, erkânı harbiye reisi general fon Bravhige, ga. cephesi başkumandanı general Kayte ve diğer kurmandanlara veda ederek askeri müzeden ayrılmış ve otomobiline binerek Başvekâlete dönmüştür.

Amerika

*Sulh müzakereleri için
Muhariplere 30 günlük bir
mütareke teklif ediyor*

Vaşington, 10 (A.A.) — Radyoda söylediği bir nutukta âyan meclisinin hariciye encümeni reisi Pittman, Velsin bir "sulh vazifesi" ile tanzif edildiğini beyan etmiştir. Pittman, Avrupa milletlerinden sulh müzakerelerinde bulunmak üzere 30 günlük bir mütarekeyi kabul etmelerini istemiştir. Mumuaileyh, müttefiklerle Almanya arasında ve Sovyetlerle Finler arasındaki ihtilâflara nihayet vermek lâzımgeldiğini kaydedildikten sonra demıştır ki:

"Harbin sebepleri ve şimdiki ihtilâfların hedefleri hakkında müzakerede bulunmak üzere muhariplerin mütarekeyi kabul etmelerini akıl almaz."

Vels

İngiliz - Fransız hava kuvvetlerinin muhafazası altında

*Tayyareyle Paris-
ten Londraya gitti*

Roma, 10 (Radyo) — Paristen bildiriliyor:

Amerikan cumhurreisinin münessili Vels Fransız maliye vekâletine bir muhtıra vermiştir.

İktisadi ve malî sulh esaslarını ihtiva eden bu muhtırada ezclim.

(Devamı 2 nci sayfada)

Heri hatlarda bir Fin nöbetçisi

Viborg cephesinde harp şiddetlendi

*Sovyet taarruzları
ağır zayıatla geri
püskürtülüyor*

Helsinki, 10 (A.A.) — Bojorkoe ile Toruund arasında yapılan Sovyet taarruzu Sovyetlere Sachijacvi önündeki mevzilere kadar ilerlemek ve bazı tepeleri zaptetmek imkânını vermiştir.

Fin tayyareleri Sovyet yürüyüş kollarını ısıtılmamış bir şiddetle bombardıman etmişlerdir. Bu kol-

(Devamı 2 nci sayfada)

Himler'in kampında akşam ziyafeti!

Nevil Henderson diyor ki:

"Üzerine çaprazlama iki kuru kemikle kafatası resmolunup davul ve bo razanlar, manzaraya korkunç bir hal veriyordu. Kendimi on yedinci asrın 30 sene muharebelerinde yaşıyor zannettim."

İngilterenin en son Berlin elçisi, Hitlerle geçen iki senesini anlatıyor. Dün neşre başladığımız bu çok meraklı ve şayanı dikkat eseri 4 üncü sayfamızda muhakakkak takip ediniz.

Bugünkü lik maçları Galatasaray ve Fenerbahçe rakip- lerle berabere kaldılar

Taksim stadında:

Bugün Taksim stadında hususi ve resmi olarak beş futbol müsabakası yapılmıştır. Öğleden önce yapılan Taksim liki şampiyonasında Galatasaray B. takımı Şişli ne karşılaşmış ve Şişliler müsabaka son dakikalarında bir gol atarak maçı 1-0 kazanmışlardır.

Beyoğluspor - Güneş: 2-2

Taksim lükünün ikinci karşılaşmasını Beyoğluspor - Güneş takımları yapmışlar ve müsabaka 2-2 berabere neticelenmiştir.

Beyoğluspor - Feneriyılmaz: 8-0

Öğleden sonra ilk resmi müsabaka ikinci kümenin Beyoğluspor-Feneriyılmaz takımları arasında yapılmış ilk devrede 5, ikinci devrede de 3 gol atmaya muvaffak olan Beyoğlusporlular müsabakayı 8-0 kazanmışlardır.

Galataspor - Anadolu: 1-0

İkinci resmi müsabaka gene ikinci kümenin Anadolu - Galataspor takımları arasında oynanmış ikinci devrenin ortalarına doğru bir gol atan Galatasporlular müsabakayı 1-0 kazanmışlardır.

Galatasaray - Vefa: 2-2

Bu stadda günün en mühim müsabakasını birinci kümeden Vefa - Galatasaray takımları yapmışlardır. Hakem Kemal Halimin idaresinde oynanan maça Galatasaray Salâhaddin mahrum olarak, ve Vefa da mutad kadrosile çıkmıştır. Müsabakanın birinci devresi Galatasaraylılar tamamen hâkim olmuşlar ve devreyi 2-0 galip bitirmişlerdir.

İkinci devre başladığı zaman Vefalıları daha canlı görüyoruz. 12 inci dakikada Hakkı - 20 inci dakikada da gene Hakkı 2 gol atarak takımını berabere vaziyete sokmuştur. Devrenin bundan sonrası golsüz geçiş ve müsabaka iki berabere neticelenmiştir.

Şeref stadında:

Beşiktaş - Hilâl 13-0

Bu stadda günün ilk lik maçını Beşiktaş - Hilâl takımları yaptılar. Siyah - Beyazlılar baştan nihayete kadar hâkim bir oyun tutturarak maçı çok açık bir farkla, 13-0 kazandılar. Beşiktaş bu gollerden sekizini birinci devrede yaptı.

Fenerbahçe - Beykoz: 1-1

Bu statta günün ikinci ve haftanın mühim teması Fenerbahçe ile Beykoz arasındaydı.

Takımlar hakem Ahmet Ademin idaresinde şu şekilde sahada sıralandılar:

Fener: Cihat - Lebip, A. Rıza - Omer, Bülent, Esat - Basri, Naci, Melih, Fikret, Rebii.

Beykoz: Sefa - Bahadır, Halit - Mehmet, Kemal, Mustafa - Turan, Kâmrân, Cahit, Şehap, Kâzım.

Birinci devre Fenerbahçe üstün bir oyun çıkarmasına rağmen gol yapamadı. Devre 0-0 berabere neticelendi.

İkinci devre başlar başlamaz Fenerbahçellilerin muhakkak galibiyet peşinden koştuğunu görüyoruz. Hâkim de oynuyorlar. Bu şekilde devam eden oyunun 20 inci dakikasında Melih, Fenerin ilk ve son golünü yaptı.

Bu golden sonra Fenerin başka sayıları bekleniyordu. Fakat vaziyet hiç de öyle olmadı. Beykozlu- lar açıldılar. Üstelik hâkim de bir oyun tutturdular.

Nihayet 25 inci dakikada Şahap la Kâzımın güzel bir anlaşmasında Kâzım, takımının beraberlik golünü yaptı.

Vaziyet 1-1 berabere olunca, Fener takımında aksaklık gözükmeğe başladı. Bunun üzerine oyuna bütün hâkim olan Beykozlu- lar, son 20 dakika içinde galibiyet i-

çin çok çalıştırlarsa da muvaffak olamadılar, fakat kuvvetli rakiplerinin karşısında çok iyi bir netice aldılar. Maç da 1-1 beraberlikle neticelendi.

Fener stadında:

Süleymaniye - Topkapı 4-1

Fener stadında günün ilk maçını Süleymaniye - Topkapı takımları yaptılar. Müsabakanın birinci devresinde Süleymaniye 2-0 sahadan galip ayrıldı.

İkinci devre gol adedini Süleymaniye 4 de çıkardı. Topkapı da buna ancak 1 golle mukabele edince maç 4-1 Süleymaniye lehine neticelendi.

İstanbulspor - Altıntuğ 3-1

Günün ikinci maçı İstanbulspor - Altıntuğ arasındaydı. Birinci devre İstanbulsporun çok çalışmasına rağmen güzel oynayan Altıntuğlular fazla gol fırsatı bırakmadılar. İstanbulspor attığı 1 golle devreyi 1-0 galip bitirdi.

İkinci devre daha canlı ve güzel devam eden oyunda İstanbulspor, 2, Altıntuğ da 1 gol atınca maç 3-1 İstanbulsporun lehine bitti.

Bugün Şeref stadında ikinci küme ktlupleri arasında müsabakalara devam edildi. Günün ilk karşılaşması:

İkinci küme maçları

Şeref stadında:

Kurtuluş - Alemdar: 4-0

Birinci devre 1-0 Kurtuluş lehine neticelendi. İkinci devrede 3 gol daha atan Kurtuluş müsabakayı 4-0 kazandı.

Eyüp - Kale: 5-1

Günün ikinci müsabakası Eyüp - Kalespor arasındaydı. Hâkim oynayan Eyüplüler birinci devreyi 3-1 bitirdiler. İkinci devrede 2 gol daha atan Eyüplüler müsabakadan 5-1 galip ayrıldılar.

Taksim stadında:

Beyoğluspor - Feneriyılmaz: 8-0

Tamamile hâkim oynayan Beyoğlusporlular, birinci devre 5, ikinci devrede de 3 gol daha atarak, müsabakayı 8 - 0 gibi açık bir farkla lehlerine bitirdiler.

Galataspor - Anadolu: 1-0

Bu müsabaka oldukça seri ve canlı geçti. Birinci devreyi takımlar 0-0 berabere bitirdiler. İkinci devrede ortalara doğru Galataspor galibiyet golünü attı. Bu devre Anadolu'ya çok sert bir oyun tutturdular. Fakat neticede birşey yapılmayarak müsabakayı 1 - 0 mağlup olarak bitirdiler.

Orhan Seyfi

Yarın Haber gazetesinde fıkralarını neşre başlıyor

İtalyanın Belgrat elçisi değişti

Belgrad, 10 (Radyo) — Belgrad'dan ayrılan eski İtalyan elçisi, hareketinden evvel, matbuata beyanatta bulunarak ezimle söyledim:

"Yugoslav hükümeti nezdindeki vazifemden ayrıldığım için müteessirim. Zira, Yugoslav milleti, İtalyanın takip ettiği siyaseti çok iyi anlamış bulunmaktadır. Bilhassa iki memleket siyaseti arasındaki anlaşma tam bir teklâmlî ve inkıfâf sahasına girdiğinden Belgrad'dan ayrıldığımın dolaylı müteessiri olduğumu tekrar ilâve etmek isterim."

DEN SONRA GELEN Haberler

EN SON DAKİKA

Romada resmî tebliğ neşredildi

Londra, 10 (Radyo saat 18) — Alman hariciye nazırı Ribben-trop ile Musolini ve Kont Ciano arasındaki görüşmelerden sonra bir tebliğ neşredilmiştir. Tebliğde, mülâkatın samimi bir hava içinde cereyan etmiş olduğu ve konuşmalara yarım devam edileceği bildirilmektedir.

Diğer taraftan, bugünkü Roma gazetelerinin yazdığına göre, Almanya İtalyadan siyasetini değiştirmesini istiyacaktır. "Voce d'Italia", gazetesi bundan bahsederek, İtalyanın, sulh yapması hususunda Finlandiyayı tazyik etmeye yanaşmayacağını yazmaktadır.

Filistinde çarşışmalar

Sofya 10 (Hususi) — Romadan bildirildiğine göre, Filistinde birçok şehirlerde yerli yahudilerle İngiliz polisleri arasında şiddetli çarpışmalar olmuş, caddelerde birçok barikatlar vücuda getirilmiştir. Bu çarpışmalarda 360 yahudi, İngilizlerden de 160 polis memuru yaralanmıştır. Birçok kişi tevkif edilmiştir.

Kıtap sevenler kurumu toplantısı

Ankara, 10 (A.A.) — Geçen sene Ankara'da, adliye vekili Fethi Okyarın hamî başkanlığında teşessüs etmiş olan kıtapsevenler kurumu dün, halkevinin şark salonunda, senelik umumî heyet toplantısını yapmıştır. Toplantıya riyaset eden Fethi Okyarın ve aza olan bazı mebus profesörlerin de iştirakile yapılan bu toplantıda yeni idare heyeti seçildikten sonra Fethi Okyar söz alarak kurumun müstakbel inkışaf temennilerini memleketi hayırlı hizmetler yapacağına ümitvar olduğunu bildirerek umumî heyete nihayet vermiştir.

Toplantıdan sonra üyelerle bir arada fotoğraf çekilmiştir. Kurum pek yakında Bozkurd adlı bir mecmua çıkarmayı karar altına almıştır.

Vels

(Baştarafı 1 inci sayfa)

le, Amerika, Milletler arasındaki ticari münasebatın ne şekilde tanzim edilmesi lâzım geldiğini sağlam bir sulhun kurulabilmesi için yeni iktisadî nizamın nasıl tesisi olunabileceğini işaret etmektedir. Fransız maliye nazırı Reyno, Velse cevap vererek Fransız hükümetinin noktalı nazaranın da bu esaslara muvaffak olduğunu, harp ten sonra iktisadî nizamın hürriyet esasına göre kurulacağını bildirmiştir.

Paris, 10 (A.A.) — Sumner Vels müteaddit Fransız avcı tayyareleri ve İngiliz keşif tayyareleri refakatinde bir sivil tayyareye binerek saat 10,40 gece Bourget hava istasyonundan Londraya hareket etmiştir.

Londra, 10 (Radyo, saat 18) — Amerikan hariciye müsteşarı Vels bugün tayyare ile Paristen Londraya gelmiş ve tayyare meydanında Amerikanın Londra elçisi Kennedy ile İngiliz hariciye müsteşarı tarafından karşılanmıştır.

OGLE VE AKSAM

gazetelerinde gördüklerimiz!

Haber SON HAVADİSLER AKŞAM POSTASI

Hasan Kumçayı şeker saklayan bazı müesseselerin ileri sürdükleri garip müdahale tarzından bahsediyor. Muharrir. depolarında beyannamesi verilmemiş 102 bin kilo şeker bulunan Melba - Lyon çikolata fabrikası sahiblerinin "biz bunları satmak için değil yapacağımız çikolatalara katmak için aldık, demelerinin ileri sürerek diyor ki:

"Acaba Melba - Lyon fabrikası depolarında ucuza fiyatla almış şekerleri sarfedinceye kadar sattığı çikolataların fiyatına zam yapmıyacak mıydı? Hiç şüphesiz yapacaktı ve sebep olarak da hükümetin şekerlere on kuruş zammetmesini gösterecekti. Bu noktadan toptancı şeker tüccarları ile şekerin ilk maddesi olarak kullanılan egnafın ve fabrikaların aralarında bir fark bulunduğunu iddia etmek garip olmaz mı?,"

Necmettin Sadak Almanyamın teşebbüslerinden bahsederek diyor ki: "Herhalde, Almanya, muharebe mevsimi arifesinde bir taraftan Sovyetleri Finlandiya harbinden kurtarmaya, diğer taraftan İtalya ile Sovyetleri uzlaştırmaya, ve bu suretle müstakbel hâdiseler karşısında üçlü olarak çıkmaya çalışıyor. Bundan sonra teşebbüs edeceği askeri hareketler bu siyasi sahadaki muvaffakiyetli derecesine bağlıdır."

Halkın Gözü Halkın Kulakları Halkın Dili

Hergün süttününde, Ekrem Usaklıgil bir Alman mecmuasının "Hayat sahası", hakkındaki tarifinden bahsediyor. Muharrir hülasa olarak diyor ki: "Hayat sahası", tabiri ile denilen Almanya aleyhinde en büyük propagandayı yapmış olduğumu daha geçenlerde kaydetmişim. Bugün "hayat sahası", tabiri için bulunan mananın Almanya tarafından Almanya aleyhine yapılmış propagandaya daha büyük bir kuvvet verdiğini kaydedeceğim."

Viborg cephesinde harp şiddetlendi

(Baştarafı 1 inci sayfa)

lardan bir kısmı ile birçok tanklar ve kızaklar buzların altında kaybolmuştur.

Viborg cephesinde Sovyet taarruzları ağır zayıflatı geri püskürtülmüşlerdir.

Kareli cephesinde Sovyet tazyiki devam etmektedir.

Garp mntakasında vaziyet henüz meşukktür.

Kuhmo cephesinde Finler sevkulceyi ehemmiyeti haiz bazı noktaları işgal ve mühim miktarda ganimet elde etmişlerdir.

Havanın vaziyeti şimdiki halde Sovyet kuvvetlerinin Petsamo mntakasında ilerlemelerine mani olmaktadır.

Finler memleketin havasına Sovyetlerden daha alışkıdır.

İyi haber alan mahfillerde izhar edilen kanaate göre Nautsi mntakasındaki harekâta büyük bir ehemmiyet verilmemesi lâzımgelmekte ise de Salla cephesinde Rusların geniş miyasta harekete geçmelerini beklemek lâzımdır.

Bu cephede Ruslar büyük kuvvetler tahşit etmektedirler. Fakat kar fırtınası ve bozuk olan yolların hali dolayısıyla birkaç hafta daha bu mntakada bir faaliyet gösterilmeyeceği tahmin olunmaktadır.

SOVYETLERİN ELİNE GEÇEN YERLER

Moskova, 10 (A.A.) — 9 mart tarihli Sovyet tebliği:

Kayda değer bir hâdiseler olmamıştır. Viborg körfesinde Sovyet kıtaları Porkansaari ve Pansaari adalarını, garp sahilinde Karpilla ve Runela mevkillerini ve Viborg-Serdobol hattı üzerinde Viborgun şimali şarkisinde Kâin Repolayr işgal etmişlerdir.

Hava muharebeleri esnasında beş Fin tayyaresi düşürülmüştür.

RUSLARLA FINLER ESAS İTİBARİ ANLAŞMIŞLAR

Roma, 10 (Radyo) — Stokholm'den verilen haberlerde Helsinki mahafilinin Moskovadaki Fin - Rus temasları hakkındaki şayiaları ne teklip, ne de teyit ettikleri bildirilmektedir.

Bu şayialara göre, Fin başvekil Ritti ile Paasikivi Moskovada bulunmaktadırlar ve yine Stokholm'den gelen haberlere nazaran, Moskovada Petsamo ve Kareliya hududu hakkında Ruslarla Finler arasında esas itibarile bir anlaşmaya varılmıştır.

Yalnız Hango adası ile Ladoga gölünün şimali hakkında anlaşma kabil olamamaktadır. Ruslar bu ada ile Ladoga şimalinde Salmiye ve Pitkarantayı istemektedirler.

Finlândiyada askerî vaziyet

Finlandiya topraklarının vaziyeti dolayısıyla, muhtelif cephe ve mevziler hakkında vazih bir mahallat elde etmek, Ruslarla Finlerin kaç cephe üzerinde ve ne şekilde dövüşüklerini tesbit mümkün olamıyor.

Eenebi matbuatın ve bilhassa Norveç gazetelerinin vermekte oldukları mâlûmatın istifade ederek Rus - Fin cephelerinin hakiki vaziyetlerini izahı faydalı bulduk.

TEMAS NOKTALARI

Rus ve Fin kıtaları muhtelif sekiz noktada yekdiğerlerle temas halindedirler.

1) Petsamoda Norveç ile Rusya arasında uzanan ve yüz on kilometre uzunluğunda, elli beş kilometre genişliğinde olan koridor tamamen Rusların elindedir. Bu mntakada on bir bin Fine karış, altmış beş bin Rus vardır.

2) Salla cephesinde Ruslar Fin topraklarında 65 kilometre kadar girmişlerdir. Beş kânunusaidenberi bu cephede bir değişiklik kaydolunmamıştır. Burada Rusların elli bin kişilik kuvvet-

lerine mukabil on sekiz bin kişiden ibaret bir Fin kuvveti bulunmaktadır.

3) Suomussalmi cephesi Rus hudutlarına otuz kilometre mesafede 163 ünlü Sovyet fırkası imha edildikten sonra cephe on iki kânunusaidenberi değişmiş değildir. Bundan maada halen 19 uncu fırka mümkün vaziyettedir.

Bu cephede altmış beş bin Rus mukabil 23 bin Finlandiyalı bulunmaktadır.

4) Kuhmo cephesi: Repola cephesinde ilerleyen otuz iki bin kişiden ibaret Sovyet kıtalarını, dokuz bin Fin durdurmağa çalışmaktadır.

5) Lieska cephesi: Rus hududuna kırk kilometre mesafede bulunan bu cephe Pellsjarvi gölüne dayanmaktadır. Bu mntakada yirmi bin Rus askerinin taarruzuna karşı yalnızca altı bin Fin askeri mukavemet etmektedir.

6) Aytjoki ve Süöjarvi cephesi: Ladoga gölünün yüz kilometre kadar şimalinde altmış bin Rus, yirmi beş bin Fin askeri tarafından müdafaa olunan müstahkem mevkilere büyük bir tazyik yapılmaktadır.

7) Pikaranta cephesi: Ladoga gölünün tam şimalinde bulunan ve Kitela gölüne dayanan bu cephede Rusların 164 ünlü ve 18 inci fırkaları imha edilmiştir. Finler bu mntakada yetmiş beş bin Rus askerine karşı otuz üç bin kişi ile hareketi idare etmektedirler.

8) Kareli cephesi: Bu cephe en büyük cephedir. Baltık körfezi üzerinde, Tepalin şimalinde Viborga kadar Ladoga gölü boyunca uzanan bu cephede Ruslar 430 bin kişilik muazzam bir kuvvetle Mannerheim hattına taarruz ederek Helsinki yolunu tutmağa gayret etmektedir.

Bu cephede müdafaa vaziyetinde bulunan Fin kuvvetleri yüz elli bin kişiden ibarettir.

BOŞ MINTAKALAR

Bu sekiz mühim nokta arasında bazan çok geniş mntakalar alelâde devriyeler ile idare edilmektedir.

1) En büyük boş mntaka Petsamo cephesinden Sallaya kadar uzayan kıyasmdır. Bu cephe dört yüz kilometredir.

2) Salla ile Suomissalmi arasında da 180 kilometrelik boş bir mntaka bulunmaktadır.

3) Suomissalmi ile Kuhmo arasında da yüz on kilometrelik bir boşluk vardır.

4) Lieksa ile Aytjoki arasında ki boşluk ise 130 kilometredir.

Fin kıtaları beş cephede müsait şerait içinde bulunmaktadırlar. Sovyetler, adet itibarile Fin kıtalarına faik oldukları diğer üç cephede, yani Petsamo, Kareli ve Sallada büyük miyasta taarruzda bulunuyorlar.

Hülasa olarak şunu söyleyebiliriz ki Rusların birinci saflardaki sekizyüz elli bin askerine mukabil Fin ordusu yalnız iki yüz elli bin kişidir. Kaldı ki Ruslar kuvvetlerini daima yenilemekte halbuiki Finler ise gediklerini dolduracak kuvvet bulamamaktadırlar.

Garp cephesinde hava muharebesi

Berlin, 10 (A.A.) — D.N.B. ajansı bildiriyor:

Pazar tarihli askeri tebliğ: Moez ile Palatino ormanı arasında topçu ve keşif kolları faaliyet olmuştur. Tayyareler Fransanın şarkına keşif uçuşları yapmışlardır. Öğleden sonra Fransız - Alman hududunda 1 Messerschmit ile 10 Fransız Morane ve Curtiss avcı tayyaresi arasında bir hava muharebesi olmuştur. Bir Morane tayyaresi düşürülmüştür.

KADAR GELEN Haberler

ALMANYANIN YENİ PLANI

Balkanlar italyan nüfuzuna terkedi- lecekmiş!

BİR KAC SATIRLA
HADİSELER

Dahilce:

* Vekiller heyeti dün saat 15 de Başvekil Refik Saydamın riyaaseti altında toplanmıştır. İktima 12,30 a kadar sürmüştür.

* Büyük bir turneye çıkan Komedi Franses artistleri 29, 30 ve 31 mart geceleri şehrimizde üç suvare ve 2 matine vereceklerdir. Gelmekte olan kadın artistler arasında Mari Bel de vardır. Grup beş kadın ve yedi erkek artistten mürekkeptir.

29 mart cuma akşamı Rasim An-dromak trajedisi ve Prospe Merime'nin bir perdelik bir piyesi oynanacaktır.

30 mart cumartesi günü saat 4 de bütün sanatkarların iştirakinde Villon-dan, Pol Valeriy'e kadar Fransız edebiyatına dair edebî müsamereler verilecektir.

Aynı gece de Alfred de Müslenin 3 perdelik "aşkıa oynanmaz", piyesi ve Pol Morannın 2 perdelik "aşkın soyahatı", komedisi temsil edilecektir.

31 mart günü matinede Molyerin beş perdelik Misanthrop komedisi ile Müslenin bir perdelik "bir kapının kapalı olmasından açık kalması" ba-yırlıdır, komedisi ve gece de "aşkıa oynanmaz", ve "aşkın seyahatı", piye-leri temsil edilecektir. Oyuncular Tepe-başı şehir tiyatrosunda verilecektir.

* Petrol limited şirketi müdürü Se-dat Romanya piyasalarına temastan sonra dönmüştür. Öğrendiğimiz göre Romanyadan ayda beş, altı bin ton mal getirecektir. "milletimizde bir senelik ihtiyacı kafi gaz ve benzin mevcuttur. Petrolün tenzin fiyatla-tamamen Romanya piyasasına tabi bulunmaktadır. Romanlar on beş gün-de bir fiyatları ve vaziyeti teneşir eder-ler. İhtiyacı görüldükçe tadilatı yap-maktadırlar.

* Maarif vekâletinin emri üzerine ün-versite rektörü yeni sene bütçesinde esas teşkil edecek işler hakkında vekâlete bir rapor göndermiştir. Özü-mündeki sene bilhassa kimya enstitüsü mihal edecek ve birçok yeni âlet alarak tesis yapılacaktır.

Diger işler de dahil olmak üzere üniversiteye bir milyon liralık tahsisat verilmektedir. Bu para ile üniver-sitenin birçok noksanları temin edileceği gibi tagralı talebelerle hima-yeleri lazım gelen talebeler için 800 kişilik bir yurt inşa olunacaktır. Yur-da 150 bin lira sarf edilecektir.

Yeni kimya enstitüsü inşaatına da 650 bin lira sarfolunacaktır. Tatilde derhal inşaat başlanacaktır.

* Elazığda, tekke ve türbelerin kapatılmasına dair olan kanuna mu-halif hareketlerinden dolayı esli mü-alimlerden Kâzım 19 arkaşadığı be-raber tevkif edilmiştir. Bu adamların kendileri kendilerine bir tekke hayatı yaşadıkları ve muhtelif ayların yapı-larını anlatmışlardır. Hicazdan Elazığa giden Tahir Mirza adındaki şah-sın bu adamların kurduğu tekkeyi zi-yareti işi meydana çıkarmıştır.

* Dün Ankara'dan gelen iş bankası umum müdürü Salihaddin Çam geç vakte kadar bankanın İstanbul şubesinde meşgul olmuştur.

İş bankası İskenderunda bir şube açacaktır. Bankanın Hamburg ve İs-kenderiye'deki şubeleri de faaliyetleri-ne devam edeceklerdir. Bankanın Mi-las şubesi iş hacminin pek az olması sebebiyle kapanacaktır.

* Bükreş büyük elçimiz Ham-dullah Suphi Tanrıöverin yarın şehrimize gelmesi beklenmekte-dir.

Hamdullah Suphi buradan An-karaya giderek hükümetle temas-ta bulunacak ve memleketimizde bir hafta kadar kaldıktan sonra Bükreşe dönecektir.

Haricte:

* Vilyam Griffin isminde bir Ame-rikalı gazeteci, İngiliz bahriye nazırı Çorçil aleyhine bir dava açmıştır.

Amerikalı gazetecinin iddiasına göre, Çorçil 1936 senesinde Grif-fine vermiş olduğu bir mülakat cezasında Amerikan cihan harbi-ne girmesinin bir hata teşkil ettiğini bildirmişti.

Çorçil bilâhare bu beyanını tek-zib etmiştir. Griffin, Çorçilin bu hareketini gereğini yapmış bir tavassut olarak telâkki etmekte ve Çorçilden 1 milyon dolar tazminat istemektedir.

İskandinavya da Sovyet nüfuz mintakası olacak

Von Ribentropun Romayı ziyareti, Londra diplomasi mahafilinde Filândiyaya Sovyet tek-liflerini kabul ettirmek olan koalisyona İalyayı dahil etmek üzere Almanya tarafından yapılan yeni bir gayret şeklinde telâkki edilmektedir. Müteaddit memleketlerin müşterek tazyikine pek benziyen bu tavassut şüpheli bir nazarla gö-rülüyor.

Londrada ileri sürülen diğer bir faraziyeye göre Almanya, Sovyetlerle İtalya arasında bir anlaşma temimine, bu suretle bir cephe tesisine çalışmaktadır. Alman nazırı Romada bu husus-ta görüşecektir. Almanyanın ileri sürdüğü plân İskandinavyanın Sovyet nüfuzuna, buna muka-bil Balkanların İtalyan nüfuzuna terkidir.

Fin - Sovyet sulh müzakereleri

Sovyetlerin Finlandiyadan istediği feda-kârlık, zannedildiği kadar ağır değilmiş

Amsterdam, 10 (A.A.) — Ber-linde bulunan ecnebi müşahidie-rinin bildirdiğine göre, Alman hükümet merkezinde Almanyay-nın ve İskandinav memleketleri-nin Finlandiyanın istiklâlini ga-ranti etmeleri mevzu bahis olmak-tadır.

İyi haber alan mahfellerde ha-sıl olan kanaate göre, Fin murah-aslarının şimdi Moskova'da bu-lundukları muhakkak gibidir. Bütün İskandinav memleketlerinde Sovyetler tarafından Finlandiya-dan talep edilen fedakârlığın ev-velce zannedildiği kadar ağır ol-madığı söylenmektedir.

İskandinav matbuatı, Alman-yanın Sovyetlerin yanında bir müdahalesinin önüne geçmek üzere Finlandiyanın birkaç mev-kii feda etmesi lazım geldiğini ih-sas etmektedir.

FIN HARİCIYE NAZIRININ BEYANATI

Stokholmda çıkan Aften Bladet gazetesi, Finlandiya hariciye nazırı Tanner ile yaptığı bir mülakatı neşrediyor. Hariciye nazırı ezeltim-le demiştir ki:

"— Finlandiya hükümeti, Sov-yetler birliği metalibatının, şimdi geçen sonbahardakinden daha fazla olduğunu pek âlâ bilir. Fakat,

bu isteklerin taferfüatı henüz ma-lûm değildir. Şimdilik, Finlandiya-nın vaziyeti hakkında izahat vere-mem. Durum henüz çok karışık-tır. Yalnız şunu teyid edebilirim ki hükümetim, İrtibat memurları vasıtasile Sovyet Rusya ile temas halinde ve müzakereler devam etmektedir.

İSKANDINAVYALILARIN KORKUSU

Diger cihetten İskandinav mahfelle-rinde Sovyet - Fin harbi uzadıgı tak-dirde İskandinav memleketlerine de sırayet edecek korkusile bu harbin sona ermesi arzusu izhar edilmekte-dir. Hatta bazı gazeteler, müttefikler Finlandiyaya yardım etmek üzere Norveç ve İsveç arazisinden asker geçirmek istedikleri takdirde bu iki memleketin bu teşebbüse kuvvetle kar-şı koyacağını yazmaktadırlar.

Kopenhag'da çıkan Politika gazete-si, Norveç ve İsveçin bitaraflığını ih-lal edecek olan herhangi müahli bir müdahaleğin silâhlı bir mukavemetle karşılaşacağını kaydedilmektedir.

Diger cihetten Holanda mahfellerin-den gelen malûmata göre Berlin Rus-Fin ihtilâfının sona ermesini arzu etmekte fakat, bizzat tavassutta bu-lunmaktan ictinap ederek İtalyayı Sovyetler birliğine yaklaştırmak mak-sadile bu memleketi ihtilâfı halletme-si için tazyik etmektedir.

TÜRKİYENİN VAZİYETİ

İtalyan ve Alman-lar bunu nasıl görüyorlar?

Berlin, 9 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Correspondanz diplomatik, garp devletlerinin harp sahasını Skandinavya ve Balkanlara teş-mil etmek hususundaki gayret-lelerini hatırlatarak Türkiye'nin va-ziyetinden bahsediyor ve diyor ki:

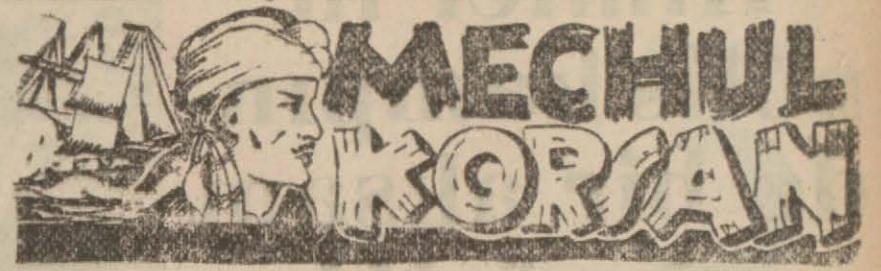
Almanya ile Rusya arasındaki temas sıklaştıkça, İngilizlerin bu elbirliğini, kuvvet istimalile boz-mak hususundaki niyetleri daha açık olarak görülmüş. Bu niyet-leri tahakkuk ettirebilmek için üçüncü devletlerin yardımı lâ-zımdır. İngiltere ve Fransa An-kara paktını, Türkiye'nin kendi hayatı menfaatleri aleyhine ola-rak Fransız - İngiliz arzusuna tabi kılınması için ileride yapıla-cak teşebbüslerde bir hareket mebdeli olarak görüyorlar. Al-manya ile doğrudan doğruya tem-as noktaları bulunmadığından Sovyetler Birliği vasıtasile temas çaresi aranmaktadır. Boğazlar, garp devletleri donanması için müsait bir istinatgâh telâkki e-dilmektedir ve şarkı Anadolu ta-rıkile Almanyaya Rus petrolü sevkine mani olunmak istenili-yor. Bütün bunlar, Türkiye ta-rafından Sovyet Rusyaya karşı bir taarruz yapılmadıkça tahak-kuk ettirilmesi imkânı olmayan plânlardır.

Gitide İngiliz matbuatı sütun-larına daha fazla ısrarla akseden bu seslerin, Türkiye'yi yavaş ya-vavaş endişeye düşürmesinde şaşı-lacak birşey yoktur. Türkiye, garp devletlerinin gayri meşru abluka harbini Karadenize de teş-mil etmek üzere, Boğazıçinin ve Çanakkalenin kontrolünü ele ge-çirmek hususundaki teşebbüsle-rini anlamadı. Müttefikler ise, Türkiye'nin sulh azmini anlama-mış görünüyorlar. Bu itibarla, Türkiye başvekilii, memleketinin Sovyetler Birliğine taarruz niye-tinde olmadığını, harice karşı aldığı taahhütlerin sarıh surette gösterildiğini bir kere daha be-yan etti.

Türkiye, müttefiklerin yeni harp sahaları aramadaki gayret-lelerini ve Akdenizde de huzur-suzluk yaratmak için İtalyayı tahrik ettiklerini görerek düşün-ceye varmıştır. Eğer müttefikler Gelibolu siyasetini başka şekilde ihya etmek niyetinde olmasalar, Türkiye korkularının beyhude olduğunu ve gerginliğin geçdiği-ni görerek müteselli olacaktır.

Bir de İtalyan görüşü.

Milano, 9 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor: Gazetta del Popolo yazıyor: "Hâdiselerin inkışafı İngiliz ricalı için büyük bir meşgale teş-kil etmektedir. Bundan altı ay evveline gelinece kadar, yeni bir koalisyon harbine, İngiltere-nin cihan hegemonyasını temin veya müdafaa için istifade etme-si mühat olan harplerden birine başlanabileceğine kani idiler. Bütün İngilizler, bu yeni koalisyon harbinde, Avrupadaki diğer mil-letlerin, İngiliz imparatorluk e-melleri uğrunda, an'anevî silâh olan deniz ablukasını kullanarak harbetmek üzere, İngiltere'nin yanı sıra yer alacakları zannına da idiler. Fakat hâdiseler bils-bütün başka şekilde tecelli etti. Hiçbir millet İngilizlerin menfaa-tı namına yeni koalisyon harbi-ne sürüklenmek arzusunda de-ğildir. Balkan antantı hariciye na-zırlarının tebliğinde bu azim l-fade edildiği gibi, Finlandiya için harbe girmekten imtina eden

No. 49

Yazarı: Orhan Rahmi Gökçe

Bunlardan biri, Mechul Kor-sanın ta kendisi idi. Doğan, il-mana varınca, halkın gemiyi me-rak ve teccüssile saracağını an-lamış, açıldıkça bir sandal indir-tmiş ve şehre gizlice, kara yolu-nan girmeye daha muvafık bul-muştu. Bunu da sırf Korfoyu ya-kından tanımak için yapıyordu. Fakat yol burada, İrininin mali-kânesinin bahçesinden, he me-dam ortadan geçiyordu. Ya-nında bir genç korsan daha var-dı. Ona:

— Acaba yanlış bir yola mı saptrk..

Diye sordu. İrinili görmüyor-du, fakat İrini onları görmüştü. Doğanın, Yunanca olarak konuş-tuğunu duymuştu. Dallarm, çi-çeklerin arasından biraz dikkat edince, şaşırarak ve hayret et-mekten kendini alamamıştı:

— Ne güzel bir erkek.. Gemi-ciye benziyor.. Fakat çok şık ve asil bir insan tavı taşıyor..

Hatırına ilk gelen, doğrudan doğruya Mechul Korsan olmuş-tu:

— Acaba?

Dedi ve durdu. Sonra biraz da-ha ilerledi. Tam bu sırada Doğan da bunu görmüş ve başını çevire-rek dikkatle bakmıştı. Göz göze gelmişlerdi.. İrini, bu meçhul gencin harikulâde gözlerindeki nüfuz altında şaşırır gibi oldu ve bornusunu düzeltti. Doğan, onu kibar bir gövâlye gibi selâmladı:

— Çiçeklerinize, güzelliğinize bahtiyar olunuz -dedi- yolumuzu şaşırık ta onun için burada dur-duk..

Bu güzel ses ve bu zarif cümle-den sonra İrini artık şüphe et-mekte hiç haklı olmadığını anla-mıştı:

Bu, Mechul Korsanın ta ken-disi idi..

Almanya Harbi altı ayda bitirecekmiş!

İngiltereye karşı geniş mikyasta bir taarruz hazırlanıyormuş

Kopenhag, 10 (A.A.) — Nasıyal Titende gazetesinin Berlin'den aldığı bir habere göre Almanya, pek yakı-nında geniş mikyasta bir taarruz hare-keti hazırlanmaktadır. Bu hareket, baş-luca düşman olan İngiltereyi istihfad ettiği için büyük bir askeri ve siyasi hazırlıktan sonra yapılacaktır.

Söylendiğine göre von Ribentrop, harbin altı ay içinde biteceğini beyan etmiştir. Alman askeri mahfellerinde bu nikbinliğe iştirak edilmektedir.

Alman zımmandanların kanaatine göre müttefikler yeni cephele kur-mak hususundaki projelerini tatbik etmeden evvel harp meydanlarında seri bir netice elde etmeye çalışmak lazımdır.

Almanya bu ayın sonundan evvel şimalde sulhün teassüs edeceğini ü-mit etmekte ve müttefiklerin İskan-dinavyada yeni cephele kurmak hu-susundaki arzularına İskandinavya memleketlerinin mani olacağını zan-netmektedir.

İskandinav memleketlerinin de vaziyeti bunu gösterir.

Bundan maada Türkiye'nin va-ziyeti de, Rusya ve Almanya ile katiyen harbetmek niyetinde bulunmadığını göstermektedir.

Son altı ay zarfında, İngiltere bu harbi ateşlemek hususundaki arzusunu isbat etti. Fakat bu-gün, yani ilkbahar bîdayetinden-beri cılızlıkta büyük hülyaları-nı tamamen kaybetmiştir. Bir koalisyon harbi tahrik edemedi ve Alman aleyhtarı bir cihad âlametleri henüz belirmiş de-ğildir. Ablokayı tertip edenler, bu-hülmün ümit ettikleri kadar müessir olmadıkları itiraf zaruretinde kal-dılar ve İngilterenin yegâne müttefikli olarak Fransa vardır. İngilizler çok esabî olmakta hak-lıdır..

Pembe, güzel bir gülü kopara-rak hafifçe burnuna götürdü ve siyah, haris gözlerini ona dike-rek:

— Çok kibarsınız -dedi. her halde bu adadan değilsiniz..

Doğan ağır adımlarla yaklaşı-yor ve yaklaştıkça, güzelliği, cazibesi, parlaklığı artıyordu:

— Hayır, değiliz.. Evvelki gün bir gemi ile gelmiştik, yarm dö-neceğiz.. Buralara doğru bir ge-zinti yapıyorduk, görüyorsunuz ya, yolumuzu şaşırık.. Maama-fih, bu şaşırmaı ben güzel bir hatıra olarak saklıyacağım..

Çünkü bana, sizinle konuşmak ve çiçek bahçenizden yükselen kokuyu teneffüs etmek saadetini verdi..

Bu sözler, tatlı bir şarap gibi İrininin ruhuna dökülmüştü. Göğsü hafif hafif inip kalkıyor, yüzünün pembeliği artıyordu:

— Hakikaten, dedi, dün mîl geldiniz, bugün mü?

Doğan gülümseydi:

— Çok merak ediyorsanız ve eğer sizin için doğruyu söylemek-liğim faydalı ise, söyleyeyim..

— Söyleyin, istiyorum..

— Şu halde, bugün geldik e-fendim!

— İsminizi sorabilir miyim?

Doğan güldü, başını salladı:

— Hayır, onda beni mazur gö-rünüz. Bunu bir nezaketsizlik telâkki etmesiniz, lütfen kendi isminizi veriniz..

— Ben, Prenses İriniyim!

Doğan bir çığlık attı:

— Prenses İrini mi?... Ne de-diniz; Prenses İrini mi?..

Şimdi hayret sarası İrinie gelmişti:

— Ne var, ne oldu, beni tanı-yor musunuz?

Doğan kendisini biraz toparlar gibi oldu:

— Tanımak mı? Şey, evet, ia-minizi iştihimim..

İrini gırtlakça meraklanıyordu:

— Fakat yavrum siz kimsiniz rica ederim..

Doğan omuzlarını saktı:

— Bir yolcu.. Şuracıkta yolunu kaybetmiş ve sizden, güzel par-mağınızla yolu göstermekleğinizi rica eden birisiyim!

İrini hafif, şuh bir kahkaha fırlattı:

— Yalnız o kadcark mı?

Doğan, uzun kirpiklerinin ara-lığından İrinili süzdü:

— Tabii o kadar..

— Öyle olsun bakalım Mechul Korsan!

(Devamı var)

Kömür yüklü 13 İtalyan vapuru

İngilizler tarafından, hamulelerle birlikte serbest bırakıldı

Londra, 10 — Kömür meselesinden dolayı İngiltere ile İtalya arasında çıkan ihtilâf halledilmiştir. İngiltere, İngiliz kontrol limanına getirilmiş o-lan kömür yüklü 13 İtalyan vapurunu hamulesile birlikte serbest bırakmıştır.

İtalya bundan sonra deniz yoluyla Al-man kömürü almayacak ve Roter-damda bulunan İtalyan vapurları boğ-doneceklerdir.

Karar Romada çok iyi karşılanmı-şır. Bu suretle İngiliz - İtalyan ticaret müzakeresine devam edilmesine im-kân hasıl olmuştur.

Romada neşredilen tebliğ

Roma 10 — Dün burada şu tebliğ neşredilmiştir: "Hariciye nazırı Kont Ciano dün öğleden sonra İngiliz sa-firini kabul etmiştir. Safir, hükümetinin 13 İtalyan vapurunu hamulesile bir-likte serbest bırakmağa karar ver-diğini tebliğ etmiştir. İngiltere tarafın-dan İtalyan vapurlarının tevkiifinin bir anlaşamamazlık neticesi olduğu tahakkuk etmiş, İngiltere İtalyanın hüsnahiyetini anlamıştır.

Himler'in polis kampında bir akşam ziyafeti!

1939 ağustos 26 da çekilen iki resim: Avrupanın harbe tekaddüm eden bu en buhranlı günlerinde İngilterenin Berlin elçisi Henderson, başvekil Çemberlayne Hitlerle yaptığı mülakat hakkında izahat vermek üzere tayyare ile Londra'ya geliyor... Tayyare meydana girerken, oto-mobilin motörü arızaya uğruyor ve elçi bu tehörden asabilesiyor....

2

Bu münasebetle burada, nutuklar Hitler, Hess ve gençlik teşkilatının lideri olan Baldur fon Şt. rah tarafından söylendi.

Rudolf Hess, Führerin vekili idi; harp patladığı vakit Alman milletini idare etmek için göringe halef olarak ilân edilen hes, bana, Hitlerin bir çeşit manevi evlâdı vaziyetinde görünür.

Daha sakin zamanlarda bulunmuş olsaydık, Hess doğrudan doğruya, göringin yerini tutardı, lâkin Nazi partisi ile askerlerin arasındaki muvazeneyi daimi bir surette temin edecek kâfi derecede otoritesi yok.

Uzun boylu, esmer, kalın kaşları meşhur tebesümü ve kendini sevdirdiği hallerle hes, Nazi liderleri arasında belki en gösterişlisi ve en yakışıklısıdır.

Fazla konuşmağa meyli yoktur ve mülâkemelerinde hitabete mehareti olmadığı tesirini bırakır.

Hes'in üzerinde bıraktığı fizyonomik itiba şöyledir ki, nazizmin bütün inceliklerini nefsinde toplamış ve mecburiyetini taassup derecelerine kadar vardırırmış bir insandır.

MEŞ'UM VE TEHDİTKÂR SAHNE

Gençlik teşkilâtında söylenen nutuklar arasında bende, Führere karşı olan açık, mübalâğalı referanslarla dolu olmasına rağmen Fon Şirahın nutku bir tesir bıraktı.

Gençlere hitap ettiği zaman beni hayrette bırakan kısmı şu oldu:

— Sizin Protestan veya Katolik olup olmadığınızı bilmiyorum lâkin Allaha inandığınızı biliyorum... Bu bende Nazizmin gençliği herhangî bir dini tercih etmedikçe mâni olmak isteği hissini uyardı.

Nazarî olarak, Yahudilerin müddes kitaplarına karşı yapılan

isyana rağmen, Hitler gençliği din cihetinden serbestti. Lâkin benimsediği dini tatbika, müessir metodlar sayesinde, gözül korktu. Şu için imkân bulamazdı.

1918 de, Hohenzollerlerin allahı Almanyayı mağlûbiyetten kurtaramamıştı; ona ilikat etmek hâlâ caizse de, bunun bir Alman allahı, yani Hitlerin sıkı sıkıya ittihak ettiği kendi ülûhiyetinin tercih edilmesi istenirdi.

Hitler nutuklarında sık sık allaha işaret eder ve ondan bahsedirdi. Hitler müşrik değildi. Yalnız bir Hitlerci ve Hristiyan aleyhtarıdır.

Hitlerle mülâkatım esnasında, din mevzuuna temas etmiştik. O zamanlarda, muayyen bir kaç İngiliz piskoposuna, Pastor Hiemoeller meselesini müdafaa ettikleri için, kızmıştı.

İngiliz klise erkânının, Almanyanın din işlerine karışmalarına tahammül edemeyeceğini haykırmıştı.

"Hiemoeller, fesat çıkardığı için muhakeme edilmişti; beraat etti, lâkin onlar işe karışmaları üzerine hiemoellerin temerküz, kampına gönderilmesi için ben emir verdim. Herhangi bir İngiliz piskoposu Almanyaya gelmeğe teşebbüs ederse, huduttan geri çevrilecektir..."

Sonra beni hayrette bırakan şu sözleri ilâve etti:

— "Almanyada olan dinî serbestiyet hiçbir memlekette yoktur..."

Bu mütalea, diğer birçok mütalealar gibi cevap vermediğim mütalealardandı.

Cevabını bile vermiş olaydım faydasız olacağı muhakkaktı. Kendisinin ortaya koyduğu nasyonal sosyalist dini, Allahı Alman olan serbest bir dindi; alt tarafı onu alâkadar etmiyordu.

Bundan başka, bütün söyledik-

lerini daima kendisini dinliyenlere inandırabiliyordu.

Mukallidi olan Ribbentrop da olduğu gibi, alelâde mülâkeme ve münakaşalarda hoşnutsuzluk yaratan da onun bu çeşit tavrı idi.

Her Himlerin, S. S. polis kampındaki büyük çadırında verilen akşam ziyafeti benim için diğer bir bakımdan faydalı oldu.

Yemek esnasında, siyah gömleklilerden müteşekkil bir koro tarafından şarkılar söylendi, onu müteakip, gamalı haç bayrağı merasimle indirildi.

Kendine mahsus bir rengi olan bu partinin, müzik talimi çok güzel oldu.

S. Se mensup olanlar, güçlü, kuvvetli seçme insanlardı; ve Hitlerin Almanyayı idare etmesi hususunda çok büyük bir rol oynamışlardı.

Kampın karanlık ve kararsız aydınlığı içinde arkada siyah üniformalarla sessizlik içinde duranlar, üzerine çaprazlama iki kuru kemikle kafatası resmolunan davul ve borazanlar, manzaraya meş'um ve tehditkâr bir intiba veriyordu.

Kendimi Valenştayn zamanına dönmüş ve on yedinci asrın otuz sene harplerinde yaşıyor zannettim.

Bu askerî manzaraların arzettiği tehlikeden maada, Nürrenberg şehri bende şu intibai bıraktı: Aldığım raporlara istinaden:

1. — O günkü nümayiş ve şenlikler bundan evvel yapılmış olan toplantılardan daha sakin bir hava içinde geçmişti; bu da, kısmen gittikçe artan bir kuvvet ve nefse itimat hissinden, fakat aynı zamanda gittikçe artan bir sıkıntı duygusundan ileri geliyordu.

2. — Bu düşünceye göre, nazizmin daha sakin bir devreye geçeceğine dair büyüyen bir ümide işaretetti.

3. — Nazi liderleri ile konuşmalarından çıkan neticeye göre de İngiltere ile Almanya arasında daha iyi bir anlaşma imkânı bulunabilirdi.

4. — Hitlerle karşı gittikçe artarak putperestlik derecesini bulan bir müdahene vardı.

5. — En yüksek mertebesine erişmiş bir teşkilât mevcuttu:

Her Hitler, bu münasebetle, her zamankinden fazla, benimle dostça görüştü. İngiliz, Fransız ve Amerikan mümessillerinin ilk defa olarak hazır bulunmalarına şüphesiz memnun olmuştu ve bu yeniliğe benim sebep olduğumu memnuniyetle işaret etti.

Bu fırsattan istifade ederek, Baron fon Nöyratın Londra'yı ziyaret etmesi için yapılmış bulunan davetin hâlâ muteber olduğunu söyledim.

Bu mevzuaya temas eder etmez çekingen tavrını takındı; bunun mübalâğalı ümitlere yol açacağı ve böyle bir ziyaretin tertip olunmasından önce İngiliz matbuatının almış olduğu cepheyi değiştirmesinin nazizm hakkında daha doğru mülâhazalar yürütülmesinin elzem olduğunu söyledi.

O günü, nasılsa Dr. Göbelsle, akşam yemeğinde karşılıklı matbuatımız hakkında uzun bir görüşme yaptık ve bu görüşmeyi Hitlerle bildirdim.

Bu konuşmada yeni birşey yoktu ve matbuat meselesi hallolu namadı; lâkin Dr. Göbels bana karşı hassas ve doteça hareket etmişti.

Akıl bakımından "Küçük doktor", şüphesiz ki nazi liderlerinin en zeki ve akıllısı idi.

YALAN SÖYLEMEKTEN ÇEKİNİNİZ

Göbels nutuklarında gevezelik etmez; mevzuu işaret ederek ona yapıyor kalır; müktedir bir münakaşacı ve mücadelecidir. Hususî görüşmelerde, hayret edilecek derecede makul ve açık fikirlidir.

Ben, fırsat düştükçe, hususî surette onunla görüşmekten zevk duyardım. Ufacık tefecik bir adam olmasına rağmen Berlinde komünistlere karşı olan mücadelesinde büyük bir cesaret göstererek, Alman devlet merkezini Hitler ve nazizme kazandırmıştı.

Nutuk irad etmek için kürsüye çıktığı vakit, veya eline kalemini aldığı zaman en büyük yalanı söylemekten ve en acı zehirleri bile dökmekten çekilmezdi.

GÖRİNG

Bu sıralarda, general Göringle uzun bir muhavere yapabildim ve Avusturyanın "Anşlûs", (Anşlûs almanca ilthak manasına gelir) meselesinden bahsettik.

İsrarla bunun önüne geçilemeyeceğini, ve daha birkaç gün evvel, Avusturya hariciye nazırı Herr Gido Şmit'e Avusturya hükümetinin fena bir hava yaratmadığını kabul etmesini söylediğini kincedimden anlattı.

O münasebetle, Göringle yaptığım mülâkatın asıl mevzuunu temmuz ayında kendisinden Almanyaya iletebileceğimizi temin edecek olan isteklerinin yazılı olarak bana verilmesi ricasını teklif ediyordu.

Şüphesiz ki ondan istediğim bu yazılı talepleri almadım ve bunu söylemek faydasızdır.

Göring, Hitlerin tasdik ve rızasına nail olmuş olan mevzuat hakkında düşünce ve mülâhazalarını izharda daima ateşli bulunurdu. Böyle olduğu halde bu sefer, temmuzda da söylemiş olduğu gibi, Hitlerle danışacağını ve bana cevabını ancak birinciteğinin ilk haftasında, erkek geyik avına iştirak için Romine (Şarkî Prusya) geldiği zaman verebileceğini söyledi.

(Devamı var)

Koyopan Zâci

Çeviren: HA-KE

Aşk ve Macera Romanı

10 Mart 1940 — No. 6

Varrens cigarasını yaktıktan sonra yoluna devam etmek üzereydi ki, arkasında birtakım sesler yükselmeye başladı.

İki kadın birbirlerine girmişti. Havada bir bıçak parladı. Kadınlardan biri nehre yuvarlanarak sulara kayboldu.

Suya düşenin biran suyun yüzüne çıktığı, çabaladığı tekrar kaybolduğu görüldü.

Uzaktan koşup gelen erkekler belirdi.

Varrens, atını su boyunca sürdü. İndi. Nehir, burada keskin bir dirsek çeviriyordu.

Kız, akıntıya kapılmış ve taş rıhtımın bu noktasına kadar sürüklenmişti.

Varrens yüzükoyun yatarak kolunu uzattı.

Kızı yakalamıştı.

Bu, ehemmiyetsiz bir hareketti. Kahramanlıkla zerre kadar alâkası olmayan bir şeydi. Fakat bu hareket bir çok kimselerin hayreti ile alâkadar oldu.

Az sonra, kızın narin vücudu taşların üzerine serilmiş bulunuyordu.

Herkes ne yapacağını şaşırmıştı.

Dick, derhal sun'ı tenefüsü yaptırmaya başladı. Bu bir Hindli kızıydı.

Esmerdi, lâkin mini mini elleri ufacık ayakları onun bambaşka bir kan taşıdığını gösteriyordu.

Kendine geldiği zaman, iki yaşlı kadının acele getirdikleri elbiseler üzerine atılıyordu. Varrens, işinin bittiğini görünce derhal ayrılarak atına atladı.

Toplananların teşekkülleri arasında atını evi istikametinde sürdü.

Kızı kurtardığı şüphe yok ki birkaç gün sonra unutulup gidecekti...

O gün, İnkaların şehrine biri gelmişti.

Bir talih!

Akşam saat sekizde, Don Diego kapalı arabasına binmiş, Sotolarin evi önüne gelmişti.

Bu zati her halde bekliyorlardı. Küçük demir kapılar açıldı.

Don Diego arabadan indi ve eve girdi.

Arabacı tekrar mevkiine geçerek bir cigara tellendirdi.

Derin nefeslerle içti. Sonrada uykusu gelmiş olacak ki geniş şapkasını gözlerinin üzerine çekti, mantosunun yakasını kaldırdı ve uyuklamağa başladı.

Demir kapılardan girip çıkarak sessizce yanına yaklaşan maskeli bir adamın farkına varmamıştı.

Arabacı, gözlerini açıp önünde bir tabancanın soğuk namlusunu görünce titremeye başladı.

Yüzü ıslak bir mendille bağlanırken sesini çıkarmadı. Olduğu yerde yığıldı. Etrafı Kloroform kokusu doldurdu. Bu kokunun kimse farkına varmadı. So-

Dik, kolunu uzatarak boğulmak üzere olan Mariayı akıntıdan çıkardı

kaklar ıssız, önünde bulundukları ev bir mezar gibi sessizdi.

Mezarın ağır kapıları gıcırta ile açıldı. Don Diego, kollarında bir şeyler taşıyarak çıktı.

Kapılar tekrar kapandı.

Don Diego ayağını arabanın basamağına koymuştu ki kafasına bir şey indi.

Sersemledi. Baş aşağı, arabanın içinde yatan, ikinci bir vücudun yanına yuvarlandı.

Bir nsaiye sonra, başının yanına boş bir kutu atıldı. Bir asırdanberi bir tek kurşun bile atmamış olan tabanca bahçenin çiçekleri içine fırlatıldı.

...

Bu vak'anın cereyan ettiği günün ertesi sabahı, Dick Varrens, çok erken uyandı. Saat dokuzda bir randevusu vardı.

Hafif bir kahvaltı yapmıştı. Traş olurken, kapısının vurulduğunu duydu.

Kapıyı açtığı zaman, karşısında fakir kılıklı, zayıf bir adam gördü.

Ziyaretçi şapkasını çıkararak eğildi.

— "Senor, bendeniz Don Jem Mondano Zelayayım vakitsiz ziyaretimden dolayı affınızı binlerce rica ederim.

Varrens, karşısında bulunan adamın fena bir vaziyete düşmüş olduğunu derhal farkettiler; her halde bu kendisiyle görüşmek isteyen bir şair olacaktı.

— "Rica ederim efendim. Beni ziyarete gelenlerin başının üstünde yerleri vardır. Lütfen içeriye girmek lütfunda bulununuz!"

Adam içeri girdi. Sarı çehresindeki hatlar titredi; parlayan gözlerini Varrens'e dikti:

— "Affedersiniz. Teşrifata riayetle vakitiniz yok. Ben dün kurtardığınız kızın babasıyım."

— "Ah? Kendileri nasıldır? İyileştiler mi?"

— "Teşekkür ederim, evet: Size teşekkür edecektim, fakat daha mühim bir şey söylemeye geldim. Başınızda tehlike doluyor!"

Don Diego, dün gece vukubulan bir hâdiseden dolayı sizden şüpheleniyor.

Tetik bulunun! Don Diego tehlikeli bir adamdır. Zaten neredeyse o da buraya gelecektir. Şimdi yoldadır sanırım. Size bir tuzak hazırladı. Tuzağın ne olduğunu bilmiyorum. Sizinle burada fazla kalamıyacağım. gitmeliyim... Fakat sizden ilk fırsatta şehrin haricinde bulunun fakirhaneme teşrif etmenizi rica ediyorum.

Kızım ve ben şehirdeki evi kiraya verdiğimiz için oraya taşınacağız. Bizi ziyaret edin ve asil hareketinizden dolayı size şükranlarımızı arz etmeye müsaade edin. Evimi kendi eviniz gibi telâkki edebilirsiniz..."

Tekrar eğilerek süratle uzaklaştı.

Saate bakrı dokuza on vardı. Vakit kaybetmeye gelmezdi. Don Diego, kendisini görmek için yola çıkmıştı.

Mondano kendisine işe yarayacak haberler vermişti. Demek kızını kurtarması bir işe yarayacaktı...

(Devamı var)